

Hr.Ms. De Ruyter

Lijst van schepen in de (Koninklijke) Marine vernoemd naar de persoon van Michiel A. de Ruyter.

De Ruyter? Adviesjacht: 1665.

Admiraal De Ruyter **Linieschip van de Admiraliteit van Amsterdam, 64 stukken:1779-1799. Vlaggenschip van schout-bij-nacht Jan Arnold Zoutman tijdens de slag bij de Doggersbank 1781. Door de Britten genomen in de Vlieter 1799.**

Behorend tot de admiraliteit van Amsterdam, bewapend met 68 stukken: 26 van 24 pd., 26 van 18 pd., 16 van 8 pd. Ofwel 610 pd. aan kogels uit één laag schietend.

Het schip nam, nog voor het officieel in dienst gesteld was, als vlaggenschip van Schout-bij-Nacht Zoutman en onder commando van de vlaggenkapitein Staringh, op 5 augustus 1781 deel aan de Slag bij Doggersbank. Met een eskader bestaande uit 3 lineschepen en 4 fregatten konvooierde men 71 koopvaarders en het kwam tot een treffen met het Engelse eskader onder admiraal Hyde-Parker Dit eskader bestond uit evenveel, doch zwaarder bewapende schepen.

De strijd bleef onbeslist, maar de Engelsen slaagden er niet in de Nederlandse koopvaarders te nemen, dus in dat opzicht kan dit treffen als 'geslaagd' worden beschouwd.

Plan van den Zeeslag tusschen de Engelse scheepsmagt onder Admiraal HYDE-PARKER en het Hollandsch eskader onder Schout-bij-Nacht J.A. ZOUTMAN.

Het vlaggenschip van ZOUTMAN was de "Admiraal de Ruyter", net drie jaar oud, het derde schip in de linie. Het originele verslag van SbN Zoutman van dit treffen, bevindt zich bij het Nationaal Archief.

Van 1793–1795 maakte het schip een reis naar de Middellandse Zee onder Vice-Admiraal Reynst om de Barbarijse zeeroovers te tuchtigen. Het schip bleef in diverse tochten actief bij het beschermen van koopvaarders, tot het bij de vestiging van de Bataafse Republiek aanvankelijk het vlaggenschip werd van Admiraal De Winter. Die verplaatste zijn vlag echter naar "De Vrijheid", waardoor de "Admiraal De Ruyter" niet meedeed met de Slag bij Kamperduin waarbij de Nederlandse vloot in 1797 geheel werd vernietigd door de Engelse vloot onder Admiraal Duncan. In 1799 was het schip onder commando van KtZ J. Huys onderdeel van het laatste overblijfsel van de Bataafse vloot

onder Admiraal Story. Toen de Engelse vloot onder Admiraal Mitchell en met de erfprins (de latere Koning Willem I) verscheen bleek het zeevolk niet bereid te vechten en gaf Story zich over. De schepen van het Bataafse eskader werden naar Engeland opgebracht en deels ter beschikking gesteld van de Prins. Zo niet de "Admiraal De Ruyter" die werd op 30 Augustus 1799 aan de Engelsen overgedragen, waar het onder de naam "Admiraal de Ruyter" dienst deed bij de Britse Marine.

Het schip is in 1804 bij Antigua, onder Captain Beckett, in het Caraïbische gebied, vergaan. (Van dit schip zijn geen afbeeldingen beschikbaar)

Admiraal De Ruyter

Linieschip, 80 stukken: 1812-1818. In 1815 naar Nederlands-Indië, overgenomen door de Koloniale Marine.

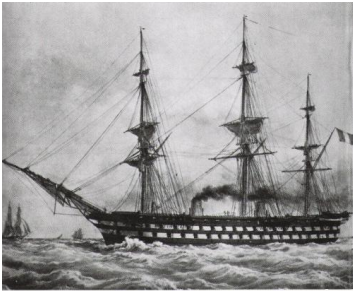
Koning Lodewijk Napoleon heeft in 1806, tijdens een bezoek aan de werf te Amsterdam, een schip terwijl het op stapel stond "De Ruyter" gedoopt. Op dat moment stond er echter al een "De Ruyter" in Rotterdam op stapel, dat toen werd omgedoopt tot "Piet Heyn".

Het werd in 1812 voor het eerst in dienst gesteld als Frans schip, onder Admiraal Verhuëll in Nieuwediep. Nederland had haar onafhankelijkheid verloren, het schip was dus feitelijk Frans. In 1813 maakte het een reis naar Plymouth om victualiën te brengen aan een eskader onder SbN Tulliken dat bestemd was voor de Middenlandse Zee. Toen het schip echter terugkwam was Napoleon verslagen en had Nederland zijn onafhankelijkheid weer terug.

Tijdens de bouw was er niet nauwkeurig op de kwaliteit gelet en de schepen die in de Franse tijd in Nederland gebouwd waren, waren van zeer slechte kwaliteit. Bewapening bestond uit 80 stukken geschut.

Op 29 Oktober 1815 vertrok het schip in een eskader bestaande uit een viertal linieschepen, w.o. de "De Ruyter" en drie fregatten onder SbN Buyskens van de rede van Texel naar Nederlands Indië. In 1816 werd het linieschip afgekeurd voor actieve dienst in de Nederlandse marine en overgedragen aan de koloniale marine, waar het als wachtschip te Soerabaja werd ingezet. In 1818 werd het aldaar gesloopt.

Zr.Ms. *De Ruyter*

Linieschip, later fregat, 54 stukken: 1831-1853. In 1860 voorzien van stoomaandrijving. Verbouwing tot (gedeeltelijk) gepantserde stoombatterij.

De kiel van dit schip werd in 1831 op de rijkswerf te Vlissingen gelegd. Aanvankelijk was het bewapend met 74 stukken geschut.

In 1850 werd het tot een fregat van 54 stukken geschut geraseerd en in 1854 tenslotte in dienst gesteld als "Zr.Ms. De Ruyter" onder commando van KtZ F.A.R. 't Hooft.

Het maakte tot 1859 enige reizen naar de Middenlandse Zee, naar Oost-Indië en naar Oost-Azië. Bij één van die reizen maakte het schip, dat door ziekte van de commandant en de eerste officier onder bevel stond van LtZ I. J.H. van Capellen, bij het binnenlopen van Toulon een zodanig bijzondere manoeuvre, dat het hele Franse eskader vol bewondering was en de hoogste Franse vlootvoogd, die getuige was van het binnenlopen de jonge, toevallige, commandant grote lof toezwaaide.

In 1859 werd het tijdelijk uit dienst gesteld en in 1860 op de werf te Hellevoetsluis voorzien van stoomvermogen, waarbij de bewapening werd verminderd tot 45 stukken. Van 1862 tot 1865 werd het schip verbouwd tot gepantserde stoombatterij met een bewapening van 14 60-ponder kanons. Het deed dienst als drijvende batterij voor de Scheldemonding. In 1870 werd het voor het laatst uit dienst gesteld en in 1874 ging het te Willemsoord ter ziele.

Zr.Ms. *De Ruyter*

Schroefstoomschip der eerste klasse: 1880-1900. Diende in Nederlands-Indië en het Caribisch gebied. In 1893 vlagvertoon te Rio de Janeiro ter behartiging van de Nederlandse belangen tijdens Braziliaanse burgeroorlog.

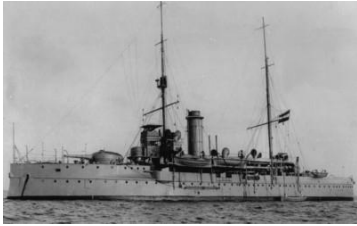
Werd in 1879 in Amsterdam gebouwd en in 1885 voor het eerst in dienst gesteld, onder KtZ Jhr T.E. de Brauw.

Het schip maakte meteen een reis naar Oost-Indië, waarbij voor het eerst gekozen werd voor een route door het Suezkanaal. De tocht werd echter een lijdensweg door een onbekend euvel aan de machine. Dat werd pas later in de onderhoudswerf te Onrust in de Baai van Batavia ontdekt en verholpen. In Indië maakte het deel uit van het auxiliair eskader. Maar voor dat de reparatie aan de motor verholpen was, werd het schip ingezet in een actie bij Atjeh. Het werd daarna o.a. ook nog ingezet bij een expeditie naar het eiland Lombok.

In 1889 werd ze naar Brazilië gestuurd om er onze handel te beschermen, terwijl de Brazilianen er hun revolutie uitvochten, waar Nederland zich echter niet mee bemoeide.

In 1896 vertrok het schip opnieuw naar de Oost, waar het wederom deel uitmaakte van het auxiliair eskader. Het werd daar nog ingezet voor humanitaire hulp aan het door een aardbeving zwaar getroffen eiland Ambon. Na terugkeer in Nederland in 1899, werd het van de sterkte afgevoerd en in 1900 voor de sloop verkocht.

Hr.Ms. *De Ruyter*

Pantserschip: 1902-1923. Diende in Nederlands-Indië en het Caribische gebied. In 1903 actie in Santo Domingo ter behartiging van de Nederlandse belangen tijdens Dominicaanse burgeroorlog. Deelname aan de Boni-expeditie op Sulawesi 1905.

Op 12 Mei 1900 werd de kiel gelegd, voor wat Hr.Ms. Pantserschip "De Ruyter" zou worden. Op 28 September 1901 vond om 16.00 uur 's middags bij hoog water de tewaterlating plaats.

Het had een gebogen pantserdek van 50 mm dat tot 1.30 m onder de waterlijn doorliep. Op dit pantserdek rustte een nikkelstalen gordelpantser van 100 tot 150 mm dik dat tot 0,6 m boven de waterlijn doorliep. De bewapening bestond uit 2 snelvuurkanons van 24 cm, ieder in een eigen gepantserde toren op resp. voor- en achterdek. Voorts had het nog 4 snelvuurkanons van 15 cm. 10 van 7,5 cm. 2 mortieren van 7,5 cm. en nog 4 kanons van 3.7 cm. Tenslotte had het schip 6 torpedo's die in 3 lanceerbuizen konden worden afgevuurd. Dit alles haalde met 2 triple expansie stoommachines een max. snelheid van 16 knopen.

Het schip had voor het eerst elektrische verlichting, waterdichte schotten en geforceerde koeling door 2 ventilatoren.

Het werd op 29 Oktober 1902 officieel in dienst gesteld door KtZ A.C. van der Sande Lacoste, die ook haar eerste commandant was. Ze ondernam reizen naar Oost-Indië en West-Indië. In Oost-Indië maakte de Hr.Ms. "De Ruyter" deel uit van het Nederlandse eskader en nam o.a. deel aan de Boni-expeditie in 1905 en aan de expeditie tegen Bali in 1906.

Bij de herdenking van de 300ste geboortedag van de Ruyter in 1907 werd door de commandant namens het schip een verzilverde krans op de kist van de Ruyter in de Nieuwe Kerk te Amsterdam gelegd. Deze krans bevindt zich daar nog steeds. In 1918 en 1919 was het wederom het vlaggenschip van het Nederlands eskader in Nederlandsch Oost-Indië.

Ze werd 1919 in Nederland uit dienst gesteld en in 1924 op de Rijkswerf te Den Helder verkocht.

Hr.Ms. *De Ruyter*

Torpedobootjager: 1928-1931. Nam deel aan eskaderreizen naar Scandinavië en Australië. In 1931 omgedoopt in Hr.Ms. *Van Ghent*.

In 1928 vertrok het schip naar Nederlandsch Oost-Indië.

Op 1 Oktober 1934 werd het herdoopt in Hr.Ms. "Van Ghent" in verband met het feit dat een kruiser op stapel stond bij de werf van Wilton-Feijenoord te Rotterdam. Die kruiser zou de naam "De Ruyter" gaan dragen.

Hr.Ms. *De Ruyter*

Lichte kruiser: 1936-1942. Deed dienst in Nederlands-Indië. Vlaggenschip van het Nederlands eskader en in 1942 van de Combined Striking Force onder schout-bij-nacht K.W.F.M. Doorman met commandant Lacomble. Actie in Straat Badung en gezonken in de slag in de Javazee tijdens de Japanse invasie van Java 1942.

In 1933 werd te Schiedam de kiel gelegd voor een kruiser, die in 1934 "De Ruyter" werd genoemd.

Op 3 oktober 1936 werd Hr.Ms. "De Ruyter" in tegenwoordigheid van H.M. Koningin Wilhelmina in dienst gesteld door KtZ A.C. van der Sande Lacoste, kleinzoon van de eerste commandant van het pantserschip Hr.Ms. De Ruyter.

In 1937 zette het schip koers naar Nederlandsch Indië waar zij het vlaggenschip werd van het Nederlands eskader. Na het uitbreken van de oorlog in Nederland op 10 Mei 1940 heeft het schip tot December 1941, toen de Japanners de strijd in het Verre Oosten begonnen, konvooidiensten verricht in de Indische Oceaan en in het Zuidwestelijke deel van de Stille Oceaan.

Op 3 Februari 1942 werd de Nederlandse Schout-bij-Nacht K.W.F.M. Doorman belast met het commando over een Striking Force, die was samengesteld uit geallieerde schepen.Hr. Ms. "De Ruyter" heeft als vlaggenschip van deze Striking Force en onder commando van KLtZ Lacomblé deelgenomen aan acties bij Kangean op 4 Februari 1942; bij de Gasparstraten op 14 en 15 Februari 1942; en aan het gevecht bij Straat Badung op 19 Februari 1942 en tenslotte, op 27 Februari 1942 aan de Slag in de Javazee, waar het schip ten onder ging.

Tijdens deze slag werd de kruiser om 23.34 uur door torpedo's van de Japanse zware kruiser "Haguro" getroffen en zo zwaar beschadigd, dat zij ongeveer 1½ uur later zonk in positie 06° 11' zuid, 112° 08' oost.

De Eskadercommandant SbN Doorman en zijn vlaggenkapitein KLtZ . Lacomblé gingen met hun schip ten onder.

Scheepsbel van de Kruiser "de Ruyter" geborgen van het wrak in de Javazee, dat tot oorlogsgraf verklaard werd. Deze scheepsbel hangt in het voorportaal van de Kloosterkerk te 's Gravenhage.

Schout bij Nacht K.W.F.M. Doorman
RMWO Eskadercommandant a/b "De Ruyter" tijdens de Slag in de Javazee.

Kapitein Luitenant ter Zee E.E.B. Lacomblé
RMWO. Laatste commandant "De Ruyter"
tijdens de Slag in de Javazee¹.

Hr.Ms. *De Ruyter*

Kruiser: 1953-1972. Nam deel aan vele nationale en internationale (NAVO-) oefeningen als vlaggenschip van Nederlandse smaldelen en werd gebruikt voor de opleiding van personeel. In 1972 uit dienst gesteld en in 1973 verkocht aan Peru als *Almirante Grau*.

In 1939 werd te Schiedam de kiel gelegd van een kruiser, die aanvankelijk "De Zeven Provinciën" werd genoemd. Na de Duitse bezetting in mei 1940 werd de bouw langzaam voortgezet, doch later, op last van de bezetter, gestaakt.

In 1944 werd het casco te water gelaten met de bedoeling het te gebruiken als versperring van de Nieuwe Waterweg; dit plan werd echter niet uitgevoerd.

Na de bevrijding van Nederland werden er door de marinestaf nieuwe eisen opgesteld waar het schip aan diende te voldoen. In 1946 werd opdracht gegeven de kruiser volgens de gewijzigde plannen af te bouwen; het werd daarbij op 22 augustus 1950 herdoopt in "De Ruyter". Op die dag liet namelijk H.M. Koningin Juliana in Rotterdam de kruiser "De Zeven Provinciën" te water, welk schip in haar aanbouwfase, tot die datum "De Ruyter" heette.

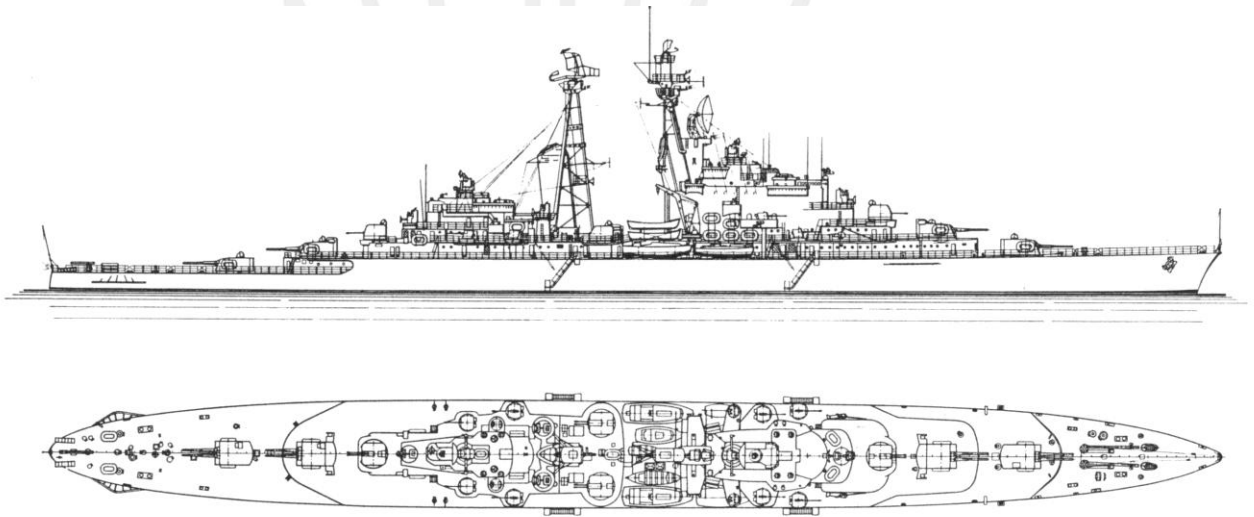
Op 18 November 1953 werd de "De Ruyter" in dienst gesteld in tegenwoordigheid van H.M. Koningin Juliana.

¹ Lacomblé was een jaargenoot van F.C. de Ruyter de Wildt (KIM Lichting 1917) en heeft de nacht voor zijn laatste reis bij hem doorgebracht als gast, wetend wat zijn lot zou zijn. (bron: overlevering uit de familie)

Hoofdbewapening: Dubbeltorens met 8 kanons van 6". 8 x 57mm snelvuurkanons eveneens in dubbelopstelling; 8 x 40 cm mitrailleurs in enkelopstelling; 2 dieptebomrails. Voortstuwng: 2 De Schelde/Parsons turbines 85000 pk max. snelheid 32 knoop. Bemanning: 926.

In het najaar 1955 maakte het schip een reis naar de Nederlandse Antillen waar H.M. Koningin Juliana en ZKH Prins Bernhard aan boord van de kruiser eilanden en plaatsen in de West bezochten. Tot de laatste uitdienststelling op 13 Oktober 1972 is het schip ingedeeld geweest in zowel smaldeel 5 als smaldeel 1 en heeft ondermeer als vlaggenschip gediend van deze smaldelen en sinds 1 januari 1971 van het eskader.

Vervolgens is het schip op 7 Maart 1973 voor 22½ miljoen gulden verkocht aan de regering van Peru, waar het op 23 Mei 1973 als "Almirante Grau" in dienst werd gesteld. Het heeft de elektriciteitsvoorziening van een klein dorp als laatste taak gehad.

PRINCIPAL CHARACTERISTICS H. N. Ms CRUISERS "DE RUYTER"/"DE ZEVEN PROVINCÏEN"

Built by Dock- and Shipbuilding Co. Wilton-Fijenoord Ltd. and The Rotterdam Dockyard Co. Ltd. (Machinery built by Werkspoor Ltd. and "De Schelde" Ltd.)
Commissioned in 1953.

Length over all	614' 6"	Standard Displacement	9,725 tons	Displacement full load	11,930 tons
Length between p.p.	590' 6"	Corresponding mean moulded draught . .	18' 6"	Corresponding mean moulded draught . .	22'
Breadth extreme	56' 7"	Maximum S.H.P. 85,000, maximum speed . .	32 kts.	Complement	973

Armament: 8 x 6 inch (dual purpose), 8 x 57 mm. (dual purpose), 8 x 40 mm.

(De Zeven Provinciën has straight bow).

Hr.Ms. *De Ruyter*

Geleide wapenfregat: 1976-2001. Nam deel aan vele nationale en internationale (NAVO-) oefeningen en meermalen vlaggenschip van eskaders als STANAVFORMED. In 2001 uit dienst gesteld.

In de zestiger jaren van de vorige eeuw werd besloten de beide kruisers Hr. Ms. "De Ruyter" en "Zeven Provinciën" in de voorliggende periode te vervangen.

In 1968 was het ontwerp gereed en op 22 december 1971 werd bij de Koninklijke maatschappij "De Schelde B.V." de kiel gelegd voor het tweede geleide wapenfregat.

Het behaagde H.M. de Koningin dit schip de naam "De Ruyter" toe te kennen. De tewaterlating vond plaats op 9 maart 1974 en het schip werd op 3 juni 1976 in aanwezigheid van H.M. de Koningin in dienst gesteld.

Zij vormde de kern van een Nederlandse escortegroep waarvan zij het vlaggenschip was en de commandovoering en de luchtverdediging verzorgde. Voorafgaand hieraan werd als gevolg van de indienststelling van deze "De Ruyter" de gehele organisatiestructuur van de Koninklijke marine zeer ingrijpend gewijzigd en aangepast,

Het schip was uitgerust met een 3-dimensionale radar (bijnaam: Kojak) en is bewapend met: 1 kanon 12 cm dubbelloops Bofors², Tartar geleid wapensysteem, 8 Harpoon Surface to Surface Missiles (SSM), Sea Sparrow raketsysteem, en een Lynx helikopter die als torpedowapendrager fungeert.

De voortstuwing wordt verzorgd door 2 hoofdvaartgasturbines van 40.000 pk en 2 kruisvaartturbines van 8000 pk. Maximale vaart rond de 30 knopen.

Hr. Ms. "De Ruyter" op volle zee en in een Noorse fjord.

² LTZ 20C F.C. de Ruyter de Wildt, 12^e generatie nazaat, behaalde aan boord van dit schip zijn kwalificatie als luchtverdedigingsofficier.

Zr.Ms. *De Ruyter*

Luchtverdedigings- en Commandofregat (LCF): doop april 2000, waarna in dienst gesteld als Hr.Ms. de Ruyter, sinds april 2013 Zr.MS. de Ruyter. Voert naast de vele nationale en internationale oefeningen in diverse verbanden voornamelijk missies uit in het kader van crises en antipiraterij.

Op 22 april 2004 werd het schip formeel in dienst gesteld bij de Koninklijke Marine.

Bij die gelegenheid bood de voorzitter van de Stichting, SbN S.W. van Idsinga, een verkleinde kopie van het bekende standbeeld van de Ruyter in bruikleen aan de commandant, KtZ P.F. de Boer aan.

De overhandiging van het standbeeld.

- Het schip meet 6500 ton, LxBxD=145x19x5 m.
- Voortstuwung vgl. het CoDaG principe, d.w.z. 2 gasturbines (18500 kW) en 2 diesels (5000kW) Kruis- en max. Vaart: 19/29 knopen.
- Bemanning: 224.
- Bewapening: 40 ESSM of 48 SM2 antilucht; Harpoon SSM's; Torpedo tegen Ozbt. 127 Oto-Breda Kanon; 2 Goalkeeper snelvuurkanons; 2 helicopters.

Eerol Zr.(Hr.)Ms. "De Ruyter"

De Eerol van de schepen die in de marine de naam van onze grootste admiraal droegen, zou als volgt kunnen worden vastgesteld:

1. Doggersbank 1781
2. Lombok 1887
3. Boni 1905
4. Bali 1906
5. Kangean 1942
6. Gasparstraten 1942
7. Straat Badung 1942
8. Slag in de Javazee 1942